

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Nebezpečný lov.

Lovenie morských vtákov a sbieranie vajíec na skalách severného mora.

Na skalnatých výbežkoch „fjordoch“ severného mora, v Norsku, na ostrovoch Faörských, na brehoch Grónska a Islandu, hniezdi milióny a milióny morského vtáctva. Títo tuční, ťažko lietajúci vtáci, ktorí hniezda v puklinách a roklách skalných, živia sa morskými rybami. V niektorých rokoch rozmnožia sa títo vtáci natoľko, že stanú sa pravým nešťastím pre rybárov a chudobných obyvateľov tohoto kraja, lebo požerú a zničia celé tazenie morských, užitočných rýb.

Mäso týchto vtákov je nechutné, lebo zapácha rybým tukom; ovšem severní obyvatelia požívajú ho. Vajcia týchto vtákov sa vyhľadávajú a lovia častokrát i s nasadením života. Náš obrázok predstavuje takého lovca, ktorému sa povraz vysmeknul, na ktorom bol uviazaný, aby do skalnatých dier vniknúť mohol. Keď mu s hora žiadna pomoc neprichádzala, osmelil sa, vyskočil do povetria, zachytil povraz a výskriabal sa na skalu.

O výchove naším rodičom.

Stav manželský.

Boh všemohúci už naším prvým rodičom udelil požehnanie, keď riekol: „Plodte a rozmnožujte sa.“ A tieto sväté slová sa aj uskutočňujú; lebo rodičia hojne sú obdarení deťmi, lebo pravda je, že od Boha pochádzame. Boží sme a k Bohu sa zas navrátime.

Toto vediac, rodičia majú mať na zreteli, aby im od Boha do času sverených detí, dľa prikázaní Božích i cirkevných vychovali, žeby sa stali oni cirkvi, spoločnosti a vlasti hodnými údami.

Rodičia pri sv. krste obdržali nevinné dieťa, a také nevinné ich majú zachovať cez celý jejich život, alebo aspoň do tej doby, kým samé budú vstave všetkému zlému vyhnúť a len dobré činiť. A zas nevinné ich musia Bohu nazpät odovzdať. Boh kapitál požičiaval rodičom (v deťoch), ktorý mu oni musia potom zas navrátiť, ale s úrokami, t. j. dobrými skutkami. Odkiaľ že vezmú rodičia tie úroky, keď s kapitálom dobre alebo nijako nešafáril? Nenie dosť, z jadra vytrhnutý stromček len opatrovať, polievať, okopávať, podopierať, čistiť atď. ale treba ho aj sošlachtiť, aby dobré ovocie donášal; podobne je to i s deťmi; neni dosť ich len krmiť, šatiť, opatrovať atď.; ale aj štepiť, t. j. v pravidlách Kristových viest. A toto menujeme opravdovou kresťanskou výchovou.

Zdarné deti len tí rodičia si môžu odchovať, ktorí sami boli už dobre vychovaní, budú skrze jejich rodičov alebo pomocou milosti božej, sami seba vychovávali čítaním mravných kníziek a novin.

Preto už mládenec a panenka, keď sú natoľko dospeli, že môžu vstúpiť do stavu manželského, musia v nevinnosti žiť, vyhýbať všetkému, čoby jejich stydlivosť a čistotu duše urážalo. Smrteľný hriech uvažujú na seba tí rodičia, ktorí v dome svojom trpia nočné schôdzky nedospelých detí. Mládenec a deva musia z čistej lásky v kročích do toho svätého stavu, bez všetkých hmotných záujmov. Nesmie sa ohľad brať na bohatstvo, či má ten alebo ona majetok; krása tiež nemá byť podmienkou záväzku, tým menej rodina: bo časom sa všetky troje neprirodzené a Bohu nemilé podmienky pomstia, a tie najsmutnejšie následky tiahnu po sebe.

Jestli bol záväzok na základe majetku a peňazí utvorený, bude koniec láske. Jasná sa majetok alebo peniaze pomínú; to isté je i s krásou. Čítal som nasledujúcu udalosť: Jedon mládenec pojal si za ženu jednu dievku, len preto, že bola veľmi krásna. Aj ľudia vpravievali na svete už nemôže byť šťastlivejšieho páru; ale Pán Boh ináč riadil vec. Tá krásna žena o niekoľko týždňov upadla do veľkých sypaníc; život jej síce zachovali, ale krása s tváry jej na vždy zmizla; ostala jako keby hrach boli na nej mlátili. Len že nebolo jej mužovi do smiechu, ktorý si ju iba k vóli jej krásy sobral. Od tej doby veľmi surovo nakladal s ňou.

Pred jednou spoločnosťou vychvaľoval sa že: „Na toľko som zbožňoval svoju manželku pre jej krásu, že celé noci nechával som svetlo horeť — prebudiac sa — abych mohol obdivovať jej krásnu tvár; teraz ale zo srdca sa teším, keď sa sotmieva, ba ešte vo dne zastieram okná, abych jej, všetkej krásy zbavenú tvár, vidieť nemusel.“

Z tohoto vidno: dokiaľ krása, dotiaľ láska.

Ale hroznejšie následky majú rodinné manželstvá. Či nezbadáme a nestretáme sa kde-tu s hluchonemými, bibými slovom nepodarenými deťmi? A to je ťažký trest!

Veľmi vážna vec je ešte, aby jako mládenec tak i dievka boli zdraví bez všetkej nákazlivej choroby, jako: krlice, suchotiny, trachoma (očnia nemoc), padúca nemoc atď., lebo

tieto časom i na deti prejdú; čo je hotovým nešťastím na celý život.

Teda mládenče týchto hmotných a pre život tak nebezpečných záujmov musíš sa do cela zrieknuť. Hľadaj si ty spoločnicu bohatú na ctnosti, ktorá je duševnými vlastnosťami obdarená, t. j. ktorá je nátožná, dobrého a čistého srdca, trpezlivá, pracovitá atď. Ale aj ty sa musíš k nej podobáť, aj tvoje srdce nech je tými ctnosťami ozdobené, a potom nech vás oboch Boh nebeský požehnáva!

Toto bude ten opravdový poklad a bohatstvo, jako pevný základ vašej budúcej rodiny.

Len že synku môj — poď sem bližšie, pošuškam ti niečo: tie krásne ctnosti u dievky ktorá sa neostýcha v noci bárs v ktorú chvíľu teba púšťať, ktorá vytrvá s tebou kdekoľvek v tmavej miestnosti celé hodiny nočné: hovorme v takej dievky ich na darmo budeš hľadať, tam len sodomský hriech najdeš.“

Poriadny mládenec a panna len vo dne sa schádzajú, a to tiež iba pod dozorom svojich rodičov, kde majú hodne príležitosti jedon druhého vyskúmať a chyby svoje napravovať.

Bože požehnaj takého mládenca a pannu i jejich dobrých rodičov!

Odporúčajte „Pokrok“ jedno číslo stojí 1 kr.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Z Perneku (prešp. stol.). Z mnohých obcí čítame dopisy v našom milom „Pokroku“ ale od nás ešte ani raz sa nikto neodvážil niečo napísať, veď Pernečania sú na všeličo dosť šikovní ľudia a bárs majú vypracované ruky, preda sa by mohli niečo napísať. Nemajte mi teda za zlé pane redaktor a uverejnite mojich pár riadkov. Starodávny hostinský v Perneku Matej Dujmič predal svoj hostinec Štefanovi Šimek (Flekárovi) za 6000 korún! Šimek dostahoval sa k nám s Hasprunky, dosť chudobný, tak že sa veľ ľudia divili, keď tak draho kúpil hostinec a za krátky čas sa zmôhol, dnes je už v Perneku vážený muž u ľudu, aj u hasičského spolku. Dovetku bol nadporučkom (oberlejtánant) a veľ zostal kapitánom, ku koncu minulého fasiaungu zvolili ho za kapitána a hneď sa aj vymenil, pri tanečnej zábave dal hasičom 1 Hl vína a 200 cigár, veru sme hasili veselo až do rána a volali všetci: Nech žije Šimek Flekar!

(Z vášho dopisu sme vyzoomeli dvoje, že sa vaši ľudia čudujú Šimekovi, jak mohol tak drahý hostinec kúpiť; dľa nášho náhľadu tak — že Pernečania statočne pijú a dávajú mu zarabať a druhé, že kričali tomu, „nech žije“, kto dal piť.

Jestli ste zvolili p. hostinského len preto, aby sa vám hneď pijatiku vymenil, zle ste urobili, na také úrady sa volia ľudia len zo zásluhy a súdok vína dať vypiť, nie je žiadna zásluha.

Preto Pernečania, držte sa mierno a budú i vaši hostinský mierno bohatnúť a nebude sa vám treba diviť, že „kde vzal toľko peňazí“, vážte si zásluhu a prácu za ľud a nie majetok vášho spoluobčana. Red.)

— Smolinské. Čítal som v našom obľúbenom „Pokroku“, že „revízia je prevedená“, ale dopisovateľ ten zabudnul doložiť: jaká revízia. Vec sa má z revíziou taktó: Jedni neupovedomeli u nás obviňovali starého rýchtára, že nepravne poddelil peniaze za vojanské kvartire po manevroch; peniaze tieto nedelil sám rýchtár, ale celý obecný výbor a preto tu na starom rýchtárovi žiadnej viny nenachádzam. Pod starým rýchtárom podržaná bola regálová daň v obecných rukách, z čoho obec mala vyše 400 korún dôchodku; pri jeho rýchtárovaní sa tiež obecná prirážka o 30% znížila, či to bolo snáď zle pre občanov? a čo je v tom, keď obecný hlásnik ani „fundáka“ nedostal? veď ten býva na obecnom dome a keď tam boli vojaci nakvartirovaní, to sa nevypláca hlásnikovi, ale obecné pokladnici. Veľ sme zase, jako prídavok na kvartire dostali 900 korún. Teda, ani nebola potrebná revízia! ani nemá čo zaspávať! Už je po voľbe, už nebudú ani listy podhadzované, aby sa občanom myšlienky pomútili.

Starší Smolincan.

— Kúty, po Veľkej noci. U nás je viacej čitateľov „Pokroku“, ale dopisovateľov tuším žiadnych. Tedy osmeľujem sa ja niečo hodiť čiernidla na papier. Kúfania si budú myslieť, čo to asi vymudruje, lebo Kúcan, no poviem Vám, idem písať o márnosti a pýche našich žien. V Kútoch vydržiava sa na Kvetnú nedelu perníkarský jarmok, kto ho nevidel, stálo by mu to iste za to, podívať sa naň, jako naše gazdinky, kmotry, tetky, starenky, „krsné“ kupujú o závod a vyškrabujú kde jaký haliar z tovarychu, za mlieko, to im je jedno, a kupujú perník na koše. Tento zvyk, lešie rečeno zlozvyk, stojí naše domácnosti strašné peniaze, mnohá by mohla deckám radšej šaty kúpiť, alebo sviatky odbaviť, deti perník polámu, pohádzu a v každom dome je toho natráseného. Načo taká bezpustnosť a také oškodovanie domácnosti. Časy sú ťažké a preda máme dosť peňazí na parády a pýchu, pre chválu ľudskú! Lebo to je tak; keď kmotra z viedenskej ulice kúpi našim deťom za zlatku, musia kmotri z horného konca kúpiť za dve, „ná jaké by to byuo“ „a coby eném rekli“.

Kmotričky a krstní, nechte už raz tej hlúposti, dosť je, keď kúpite kúsok, dva. Nepotrebné veci nekupujte, lebo tým sami sebe škodíte. Kúpte radšej peknú knihu, alebo si predplatte na časopis, aby ste sa vzdelávali a pokračovali za inými obcami.

Poviete, nemáme času čítať, a v krčme vsedať a hlúposti tárať, na to je času dosť? Rozmýšľajte o tom a uvidíte, že je tomu tak.

Známy.

— Z Pudmeric. 9. tohoto mesiaca, bola u nás voľba na obecné predstavenstvo. Veľkomožný a od nikoho nevšimáný notár, chcel pri tejto voľbe zase jedon dôkaz svojej veľkomožnosti podať tým, že jeho kandidát mal byť na vrech „a čo by sa spolkári na prakky potrhali.“ Len že, jako od istého času všetky jeho podniky, tak i tento sa na hanbu stroskotal. Spolkári naši dostavili sa v plnom počte a skvele prehlasovali prívzrencov notárových, ktorí síce z väčšej čiastky tiež sú spolkári, len že sa dali sviest a jejich oči sú zatiahnuté, aby nepoznali a nevideli, kto je priateľ a kto nepriateľ ľudu. Zvolení sú: za rýchtára František Rašlík, do-savád i obchodník „Potravného spolku“, za podrychtára Jozef Tomašovič ml., za prisažných Bednárík Lukáč a Štefan Hittmár, všetko razní mužovia, priatelia dobročinných spolkov a — u notára zle zapísané osoby... To je víťazstvo svornosti! To je tá sila, ktorú ani zlost, ani podvod nezlomí. Priatelia, tak pokračujte ďalej, dožijete sa i väčších radostí! Neklám.

— Smolenice. Čo to bolo v nedelu? Rakéta, či stála hviezda sa ukázala v našom Kruhu? Bude asnaď teraz už lepšie? Možno, keď raz príšlo ich viac než polovica, druhý raz prídu už všetci. — Aj stálo to za to. Dvaja herci predstavili nám „Pána Bochníka pred parádou“ od Aug. Pauloviča. Obecenstvo: údovia a herečky nevychádzalo zo smiechu. Najlepším dôkazom, že dobre hrali „pána Bochníka“ Miško Kocian a jeho učer „Ferko“, Miško Počúch, je že na budúcu nedelu, pred „Srdýžou z pod Hája“ na veľú žiadosť to zopakujú. Na to nasledovalo niekoľko vysvetľujúcich slov o tom smere, deklamovanie básne Sládkovičovej „Svornosti“ a potom rozpriadol sa živý rozhovor medzi údmi. Medzi inými duševnými iskrami vysvetľoval dp. farár, jak hlboko sme klesli, koľko by sme zgzdovali, keby sme svorne spolu držali a rozumne zachádzali s peniazmi. Ďalej navrhovalo sa, aby každý úd predplácal na „Pokrok“. Od 8—10 1/2 neklesala dobrá nálada. Ku koncu boli údovia svedkami, jak upovedomelo rozmýšľa mládež „Katolíckeho kruhu“, jak čestná je. Takéto rozhovory, poučné veci, toľkú či väčšiu zaujímavosť od údov žiada si. Ten istý.

— Sekule. (pri Sv. Jánoch). Nevieť ako začať, lebo pisateľom som nie, a čítam, v skutku čítam tiež len od istého času. Čo? teda do veľka sme nečítali? Ale áno, čítali, nuž ale čo to za čítanie, keď clovek len kde-tu dostane dajaký kus žlkavého papiera do rúk, taký čo už iný zahodili; nuž a časopisy držať, to väčším dielom mnohým nepostačí. Teraz ale s vašim milým týždennikom pane redaktor veľký dar poskytuje nášmu zanechalému, opustenému ľudu, lebo kto že by teraz rád nečítal, keď váš obsahuplný, a pritom tak lacný „Pokrok“ len raz do rúk chytne. A preto veľú vďak Vám vyslovujem za tú oddanú lásku oproti nám, ktorej užitočné následky aj v našej obci — tre-

bárs sme aj Pánu Bohu za chrptom — sa tiež ukazujú. Zvláštne naša mládež, — ktorá prv okrem hulákania, a večernejšieho potkánia žiadnu inú zábavu neznala, — číta usilovne „Pokrok“. Len ešte takého človeka by sme potrebovali, ako majú Sv. Jány, Skalica, Smolenice, atď., ktorý by sa za našu mládež zaujal, a ju aj v inom ohľade vzdelával, lebo veru naši chlapci, zvlášte ale dievky tiež majú dobré hlavy a schopnosť, len ako som spomenul človeka treba, ktorý by si ich povšimnul.

H.,
priateľ mládeže.

— **Pernek**, dňa 14. apríla. Vysokocentná Redakcia! V tieto dni, a síce na veľkú sobotu, dňa 11. apríla, táto dosť neobyčajná stala sa príhoda. Malé asi 3½-ročné chlapča, menom Karol Šurina z Lozorna, z domu rodičovského sa vzdialilo, a potom prúty vrbiny na veľkonočnú „šľahačku“ hľadajúc a sebe aj režúc, zabľúdilo, a asi 2 hodiny veľkú cestu až na pernecký chotář vykonalo. Nedostatočne, áno slabo oblečené a proti dažďovému a veľmi citeľne chladnému počasiu svojim chatrným oblekom veľmi slabo chránené a v rozvodnenom jarku skoro až po pás sa brodiace chlapča začalo plačlivo na svojho tatu volať, a takto o potrebnú pomoc čo len stačilo sa hlásiť, no otec jeho hlasu nepočul, lebo bol doma v Lozorne asi 2 hodiny od chlapčeka vzdialený. No sám Otec nebeský bol o chlapčeka toho starostlivý a poslal na pomoc chlapčekovi istého perneckého občana, menom Martina Geclera, a tento jako by od Boha poslaný anjel strážca chlapčeka z nebezpečenstva vyslobodil, a na svoj vŕz ho vezmúc chlapčeka toho do Perneku doviezol a veľmi už vyhľadovaného jedlom ho občerstvil, a na celkom premoknutého, no od istej dobrosrdečnej Perneckanky menom Apollonie Valentovič, do suchých šiat prezlečeného oddal do ochrany perneckému rychtárovi. Rychtár sa obrátil na zdejšieho kniežacieho revírnik, pána Antonína d' Agnolo, a tento s upotrebením a prostredníctvom telefonu prípad tento na všetky strany ohlásil, a toto malo celkom dobrý účinok lebo hneď na druhý deň prišla z Lozorna sestra mladučkého pobľudenca a sa už za ztrateného považovaného bratříčka svojho prihlásila. Vyrozprávala, že matka keď o zmiznutí jej synáčka počula, od žalosti zamdlela, ale aj to doložila, že otec, ktorý vraj sú ináč veľmi tvrdý, do plaču sa dal a za chlapčekom, ktorého už za ztrateného mali, tiež žalostne nariekali.

Tento prípad sám o sebe nemálo poučný dokazuje: že prozreteľnosť božská o deti a o nevinných malučkých, pomocí potrebných často až veľmi nápadne sa stará a od hroziaceho nebezpečenstva ich očividno chráni.

Pernecký.

Drobné zprávy.

— **Z Horných Orešan** nám píšu: My dostali sme v osobe pána Jozefa Minárika znamenitého duchovného pastiera, otca a milého priateľa. Kázeň, ktorú povedal na Veľký Piatok, hlboko vnikla do srdca našich a iste prispeje k tomu, že Hornoorešanci prídu k povedomiu a budú pod jeho vedením pokračovať, jak v náboženskom, tak i v spoločenskom živote. f.

— **V malej Prietrži** mali u Věpých (u Jana) zlé sviatky. Žena doniesla k tým božím „sviatečkom“ z Holiča od Najgebara žida, kusok mäsa. Polievka bola zlá a už im jakosi nechutnala a mäso len čo do úst dali, aj ho vy... li a došlo im strašne zle. Věpy sobral mäso a utekal s nim do Holiča a povedal mu, že ho nesie k doktorovi ukázať, lebo to mäso je nezdravé. Najgebar ho prosil, aby to nerobil, že on doktora zaplatí, len aby ho nežaloval. Lekár aj skutočne dva razy ženu Věpyho navštívil, ktorej sa potom ulahčilo. Čudujeme sa, že v Holiči, kde je prísny dozor na mäso, pod novým pánom okresným zverolekárom, mohlo sa takéto mäso dostať do jatky.

— **V Búr Sv. Mikuláša** potlika sa dravec, ktorý učí sa strieľať na psov. Veru takého zámožného gazdy syn mohol by aj takého panského chlebička nechať. Ľudia zavierajte si psov.

— **Mor. Sv. Jány**. Na veľkonočný pondelok ráno pred službami Božimi sa niektorí z našich chlapcov (spevákov) na ulici veľmi nepekne chovali. Kto si viac naberie pod čapicu, jako je v stave uniesť, nech radšej sedí doma za pecou! Keď sa to ešte raz príhodi, uverejníme ich mena!

— **V Hasprunke** zomrel náhlou smrťou Jozef Malíček. Večer bol v šenku a do rána bol mŕtvý. Predtým bol bednářským majstrom, zomrel jako tovarýš, ktorí sa po okolí potkával. Žena jeho žije v Amerike v Baltimore, bol s ňou rozsoobášený a sosoobášil sa potom s pálenkou. Oplakávajú ho židia-krémári.

— **Holléski speváci** sa vyznamenali na sviatky, na Veľký piatok to bolo pekné, na Vzkriesenie ešte lepšie, „to je vo štvorhlase“ hovoril jeden, druhý to je „oktet“ v osmihlase a len sme sa čudovali, jak sa to naši speváci za krátky čas len tak naučili. T. (Tomu „oktetu“ nerozumíme: oktetto znamená 8 spevákov, kvartetto štyroch spevákov, do ôsmi hlasov spievať je nesmysel, to by mohla byť leda mačacína... Píšte zreteľne a keď hudbe nerozumiete, neplette sa do toho. Red.)

— **Smolenice**, 19., 25., 26. apríla predstavia smolenickí divadelní ochotníci „Strýdžu z pod Hája“, 3. mája bude tanečná zábava spoločensťva.

— **Hasičský spolk** v Skalici, vydržoval v pondelok dňa 13. t. m. zkušku pri striekačkách, kde každý jednotlivý hasič musel dokázať schopnosť zachádzať so striekačkou v čas požiaru. Toto pokračovanie veľmi schvaľujeme, lebo nebude spolk odkázaný čakať na jednotlivca, ktorí doteraz sám striekačkám rozumel (?) a manipuloval s nimi ako chcel. Vöbec za terajšieho velitela p. Karola Cobarho, prišli mnohé dobré nariadenia do spolku a sa aj zachovávajú.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Vo veľkonočnom čísle je dotaz, čo to môže byť za nezdoba, ktorá sožiera jablonový kvet? Jednotné kvietka nielen nerozvinú sa, ale soškarednú, uschnú. Keď taký poschnutý pupok roztrhnem, najdem tam červíčka, čo není nič iného, ako Anthonomus pomorum L. chrobáčika. Červík tento je veľkosti čerešňového červíka, sožiera a nič kvietok, v ktorom sa vyliahnul. Ak taký soschlý kvet prezerám, v prostred mája najdem červíčka už v pupu zaobaleného, veľkosti jadierka jablkového. A neskôr už vyvinutého chrobáčika veľkosti zrnka ražového, s dlhým rypákom. Tento chrobáčik asi 10 ráz zväčšený upamätá na chrobáka repara, alebo vincúra, čo puky revové obžiera. Anthonomus pomorum (bimbólikasztó bogár). zdržuje sa na kvetoch jablone, zriedka na hruškových.

Tento chrobáčik cez leto i zimu utiahne sa za kôru pňa a spi. Zobudí sa iba na jar, keď už jablón začína kvitnúť a položí vajíčko do pupka kvetového. Červíček vyvinutý žije v vnútrajška pupka, prečo kvietok ani nerozvine sa, uschne. Zbavíme sa ho len tak, ak tie soschlé kvietky sobierime a spálime, čo iba na nižiakoch dá sa docieľiť. Na vysokých musíme sa poponáhľať a dočkať naň, keď sa zo spánku preberá a ide klásť vajíčka, koncom marca a začiatkom apríla. Vtedy rozostrem plachtu pod strom a klepem na halúzky viac raz, kým chrobáčiky nepadnú. To sa musí opakovať v tej dobe každé 2—3 dni, ak je pliaga veľká, kým všetky chrobáčiky nestrasiem dolu. Tie potom zničím buď hodením do petroleumu rozriedeného, alebo lepšie do ohňa. Strasú sa pri tom aj iné škodlivé chrobáčiky, ako: Rhynchites coeruleus = conicus Rhynchites Bacchus, Rhinomacer betulae L. = Rhynchites betuleti atď., zničime spolu i tie.

Ešte jednoduchší spôsob je zničiť chrobáka kým on spi pod kôrou. Má sa vraj peň dobre namazať, aby škáry sa zaplnily a chrobák nemohol von. Maz pripraví sa: z čistého kravinca, hovädzej

krvy a vápna, miešaninou touto nalíči sa peň. *) Tento maz ani dažď nerozpustí, ani iným spôsobom neopadne a kôre stromu predsa není škodlivým, vetrenie kôry neprekáža.

Toto poučenie som vyňal z knižky: „A gymölesfák kártevö rovarai“ od Jablonovského. Učítelia a kňazi dostanú ju od ministra orby Darányiho darmo, na požiadanie 5 halierovou karotkou. A gymölesészeti szakosztály a f. m. ministerium.

Čo nového vo svete.

Povstanie v Macedonii.

Turci zničili bulharskú dedinu v Macedonii. Dedina Karbinca počíta 40 domov, obyvatelia sú roľníci. Na sviatok Zvestov. P. Marie 25. marca vstúpila do dediny četa povstalcov aby si odpočinula. Turecký úrad v Štipu dozvedel sa o tom a vypravil proti bulharskej dedine 300 mužov kavallerie, 500 mužov pechoty, 500 bašibozukov a 6 kanónov.

Turecké vojsko obkľúčilo dedinku jako reťazou a nič živého nemohlo uniknúť, Turci začali do dediny páliť so všech strán, sediaci nemali zbrane, len 20 povstaleckých pušiek odpovedalo Turkom. V dedine nastalo kvílenie a plač, deti a ženy behaly jako divá zver, od chalupy k chalupe a guľky sypaly sa jako dažď. Popoludní ležala dedina popolom a nik neozýval sa v nej.

Turci čo nevystrieli vyzabíjali, deti, ženy, starcov.

Keď vnikli turecké vojská do dediny, našli tam niekoľko ranených povstalcov, tieto vrhli sobe rúc poslednú silu, niekoľko pum medzi Turkov. Účinok týchto pum bol hrozny, po 40—50 mužoch padali Turci naraz. Nastal ohromný zmätok, a veľká časť dala sa na útek.

Ale Karbinca bola srovnaná so zemou mŕtvé deti a ženy pohádzali Turci do ohňa. V nábojových opaskoch padlých povstalcov našlo sa ani jedného náboja, všetko vystrieli.

Len dvaja povstalci sa zachránili. Siesti obrátiac oči k nebu, poranení a krvácajúci, obkľúčení od presily tureckej, sami vpálili si guľky do čela aby sa nedostali za živa do rúk tureckých.

Pozvanie.

Mor.-sv.-janský „Gazd. potrav. spolok“, vydržiaava dňa 26. apríla t. r. v miestnostiach kat. školy I. riadne výročné valné shromaždenie.

Predmety:

1. Otvorenie shromaždenia.
2. Zpráva správy a dozorného výboru.
3. Predostretie záverečných účtov min. obch. roku.
4. Udelenie absolutoria.
5. Rozdelenie čistého zisku.
6. Volba pokladníka a jedného člena správy.
7. Volba dozorného výboru.
8. Volné návrhy. Tieto sa musia 3 dňami pred valným shromaždením správe písomne oznámiť.

Výbor.

*) Maz nechá sa 28 hodín na úslni kysnúť, čím viac je krvy tým lepšie. Mazanie i tri razi sa deje, aby kôra bola tistá.

Dopisovateľom: Pre nedostatok miesta budúce.

PÁNI HOSPODÁRI!

Netreba vám viacej hospodárske stroje z cudziny alebo od firm nám nepriateľských dražšie kupovať, lebo moje výrobky dosiahly značnej dokonalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
s oceľovými guľčkovými ložiskami, ktoré idú o polovicu ľahšie, než ktorékoľvek ine

Zentrále dľa najnovších modellov. Zlepšené rařtäre. Vöborné sečkovice amerického a anglického systému. Triery. Struhadlá na burgliu. Šrotovníky na zrno. Stroje na siatie. Pluhy a brány. Stroje na rezanie kapusty. Mačkadlá na sýr, borievky a hlinu. Železnö mangle na prádlo, decimálne váhy a stroje na lámánie stromovej kôry pre garbiarov.

☛ Cenníky zašlem na žiadost zdarma a franco.

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)

Pijáci vína **POZOR!**

Škodlivé účinky vína a iných liehovín na sliznicu žaludeční
napravuje zo všetkých vod

NAJLEPŠIE

LUHAČOVSKÁ KYSELKA

Výtečná chuť.

Krásne zbarvenie.

Dostať v „Potravnom spolku“

12

Jozef Lidl Brno, Morava

Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonií zo všetkých prednej-
ších tovární českých i cudzozemských.

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v naj-
väčšom výbere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma.

Vývoz do všetkých dielov sveta.

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieľu tým výdatnej, chutnej a pekne
zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

14

JEDEN DOM

na hlavnej silnici vo Veľkých Levároch,
ktorý je spojený s obchodom so smiešaným zbo-
žím, pre chorobu majiteľa

Je lacno na predaj

Bližšiu zprávu podá:

Ferd. Martinek vo Veľ. Levároch.

Mydlo „Palacký“

je najlepši český vý-
robok.

Práca ľahká
účinnok prekvapujúci!

Prádlo biele ako sneh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNÍKU,
nad Bečvou. (Morava).

Ve prospěch Ústřední Matice Školské.

Humpolecké súkna a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a have-
lody, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporu-
čuje:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci. 36

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krásnené,

stĺpky, sviečky obojstranné a
stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší závod kontinentu. firmy:

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové
zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyvedenie: z L'ublane, Maria Cell, MI-
Boleslavi, Paríže, Dojenu Côte d' Or, Litomerio,
Prahy atd.

Kávu

Žiadajte v potravných spolkoch a u
kresť. obchodníkov

len od známej kresť. firmy

B. ROSENKRANC
V PRAHE.

priamy dovoz zo zámorských krajov naj-
lepších a jemnohnutných druhov.

Zastupuje: **A. Burian Brno.**

40 Vinterhollerovo nám. 19.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu

ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sú-
stavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-
pneumatické, alebo obyčajne zášubkové sys-
témy. Organy mnohú stavané vyznačujú sa zvlášte
plnozvučným a ľúbezným hlasom. Prijímam opravy
všetkých starších organov. Za solidnú a
dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.

organári.

v Búr. sv. Mikuláš.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.

16